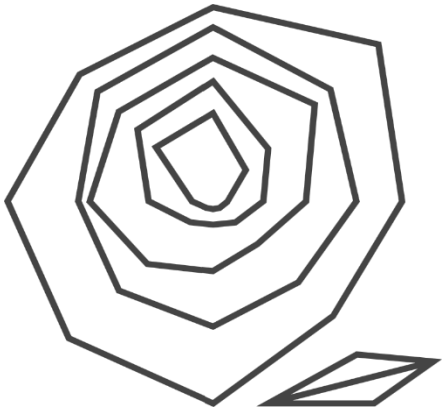
Kinnitatud 15.09.2026
Direktori käskkiri nr 1-2/8

Kuressaare Tuulte Roosi Lasteaed

Õppekava

Sisukord:

1. Tuulte Roosi Lasteaia lugu.
2. Tegevuse eesmärgid.
3. Väärtused, mis hoiavad koos.
   3.1. Alushariduse alusväärtused.
   3.2. Lasteaia põhiväärtused.
4. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted.
   Päevakava.
5. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted.
   5.1. Hoiurühm
   5.2. Aiarühm
6. Lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted.
   6.1. Dokumenteerimine.
   6.2. Meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks.
   6.3. Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused.
   Lasteaia võimalused.
   Koostöövõrgustik.
   Eesti keele oskuse toetamine.
7. Lapse eeldatavad üldoskused
   7.1. Kolmeaastane laps;
   7.2. Kuue- kuni seitsmeaastane laps.
8. Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused.
9. Koostöö perega.
10. Traditsioonilised üritused.
11. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Lisad:

1. Lapse arengu hindamise tabelid
   1.1. Kolmeaastase lapse arengu hindamise tabel
   1.2. Kuue – kuni seitsmeaastase lapse arengu hindamise tabel
2. Lapse arengu mapp (sisu kirjeldus).
3. Lapse koolivalmiduskaart.

1. TUULTE ROOSI LASTEAIA LUGU

1990a.	20. aprillil avatud lasteaed asub Kuressaare linna piiril, mere läheduses, männimetsa servas, Tuulte Roosi elamurajoonis. Lasteaed on rajatud kalurikolhoos Saare Kalur poolt oma töötajatele endisele linna karjamaale.
Meil on:	kuus lillenimelist rühma; ujula vajalike abiruumidega (3 – 7aastased lapsed osalevad 2 korda nädalas ujumistegevuses); kaks saali muusika- ja liikumistegevuste läbiviimiseks; oma köök (kohapealne toitlustamine, lapsed söövad rühmades); õuealal - mänguväljak, spordiplats, madalseiklusrada.
2010a.	lasteaia 20. sp-ks õnnistati Laurentiuse kirikus lasteaia lipp.
2011a.	sai alguse „Vees ohutu käitumise“ koolituste sari koolieelikutele.
2014a.	kuna oleme ka avalik mänguväljak, siis osalesime kaasava eelarve projektis ja saime lasteaia hoovialale mängulinnaku Johanna.
2014 - 2015a.	vanemate ja linna ühise rahalise panuse toel ehitasid Kuressaare Ametikooli poisid lasteaia hoovialale paadi ja auto.
2014a. 2015a.	Tartu Ülikooli eetikakeskuse tunnustused tiitliga „Hea lasteaia rajaleidja“ 1. Hea töö lasteaia arendamisel, pöörates tähelepanu iga lapse individuaalse arengu toetamist koostöös eri osapooltega. 2. Erinevate metoodikate rakendamine väärtuskasvatuses.
2016a.	liitusime rahvusvahelise projektiga “Õpime ujuma” Eesmärk: õpetada lapsi ujuma läbi mängu.
2017a.	liitusime TEL võrgustikuga. 1. Tegevusi kavandades lähtume tervislikku eluviisi toetavatest põhimõtetest. 2. Pöörame tähelepanu tasakaalustatud toitumisele. Toidu valmistamisel kasutatakse palju Eestis ja Saaremaal kasvatatud toorainet.
2017a.	täitus meie kauaaegne unistus – koostöös vallaga saime hoovialale, männimetsa alla madalseiklusraja.
2018a-st	osaleme vahelduva eduga Progetiigri tulevikutegijate ürituste sarjas. Robootikaga tegelemine toetab lasteaia õppe- ja kasvatustöö suundumust õpetada läbi mängu.
2019 – 2020a.	lasteaia renoveerimine / uus logo „tuulteroos“
2020a-st	koostöö Saaremaa Toetava Hariduse Keskusega. Lapsi, töötajaid ja vanemaid toetavad majas: logopeed, eripedagoog ja sotsiaalpedagoog.
2021a.	osalesime koostöös Ametikooliga Saaremaa TEL – märgise loomise töögrupis. Oleme märgise omanikud alates 9.12.2021.
2023a.	lisandus ajutine, seitsmes rühm.
2025a-st	juhib lasteaeda Pargi lasteaia direktor (kahe maja juhtimine).

2. TEGEVUSE EESMÄRGID

Üldeesmärk /alus: alushariduse riiklik õppekava/	tagada lapse igakülgne ja järjepidev areng koostöös koduga.
Üldeesmärgist lähtuvalt:	
lastehoius	toetatakse lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, et luua eeldused hakkamasaamiseks lasteaias.
lasteaias	toetatakse lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, et luua eeldused põhihariduse omandamiseks ja edasijõudmiseks igapäevaelus. *Basseinitegevuse eesmärk: õpetada lapsi ujuma läbi mängu.
Missioon:	Tuulte Roosi Lasteaias on igal lapsel turvaline ja huvitav. Laps tunneb rõõmu mängust, maailma avastamisest ja hoolivatest inimestest enda ümber.
Kaugem eesmärk ehk visioon:	Lasteaia personali ja lastevanematega koostöös on meil kõigil siin hea olla.

3. VÄÄRTUSED, MIS HOIAVAD KOOS

3.1. Alushariduse alusväärtused:

3.1.1. Õppe- ja kasvatustegevus põhineb lapsepõlve väärtustamisel ning lastehoiu ja lasteaia peamine ülesanne on kaitsta ja edendada lapse õigust täisväärtuslikule ning turvalisele lapsepõlvele. Lastehoius ja lasteaias toetatakse võrdsel määral lapse vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Lastehoid ja lasteaed loovad tingimused lapse erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

3.1.2. Lastehoid ja lasteaed kujundavad koostöös koduga väärtushoiakuid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Riiklikus õppekavas peetakse oluliseks väärtusi, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ning ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kodumaa-armastus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, terviseteadlikkus, keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
/Alus: riiklik õppekava 2025/

3.2. Lasteaia põhiväärtused

Väärtus	Sisu	Vanasõna
KODUSUS	*traditsioonid; *usaldussuhete hoidmine; *üksmeel; *nali ja naer.	*lind armastab oma pesakest, laps oma kodukest; *oma kodu kullakene, oma maja marjakene.
HEAD KOMBED	*viisakas käitumine; *erimeelsuste korral viisakaks jäämine; *tänulikkus ja austus; *kaaslastega arvestamine; *kokkulepetest kinnipidamine.	*tee head, siis tehakse Sulle head vastu; *targaks ei sünnita, targaks õpitakse.
HOOLIVUS	*sõbralikkus; *abivalmidus; *erinevuste väärtustamine; *turvatunne.	*tee teisele seda, mida Sa tahad, et Sulle tehtaks; *teiste aitamisest on kasu kõigile.
KOOSTÖÖ	*koostöö oskuse parendamine; *positiivne avatus ja uudishimu; *vanavanemate tarkuse väärtustamine; *vastutuse võtmine.	*mida üks ei suuda, seda üheksa suudavad; *kus viga näed laita, seal tule ja aita.

4. ÕPPE – JA KASVATUSTEGEVUSE LÄBIVIIMISE KORRALDUS JA PÕHIMÕTTED.

Õppe- ja kasvatustegevus on korraldatud õppeaastati, mis algab 1. septembril ja kestab 31. augustini.
Suvekuudel juunis ja augustis on põhirõhk õues õppimisel, aasta jooksul õpitu kordamisel. 1. – 31. juulini on lasteaed kollektiivpuhkusel, juhul kui ei ole suvelasteaed.
Rühma õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument on tegevuskava, mis lähtub alushariduse riiklikust õppekavast ja lasteaia õppekavast.
Rühma õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimine seotakse rühma päevakavaga.
Päevakava loob lastele turvalise rutiini ja seob päeva tervikuks.
Tegevused kavandatakse kas nädala kaupa või pikemalt.
Plaanis esitatakse eesmärgid, temaatika ja tegevused.

	Võimalused / valikud	Miks teha? / tulemus
Õppimine ja kasvamine	*igapäevatoimingud; *laste mäng; *kavandatud ja spontaanselt tekkivad tegevused.	*arendavad lapse enesekohaseid oskusi, suhtlemist ja iseseisvust; *rollimängud, ehitamine või joonistamine pakuvad lastele loomulikku ja rõõmsat õppimiskeskkonda.
Laste tegutsemise võimalused	*üks – ühele; *paaris; *väikeses grupis; *kogu rühmaga.	Toetavad: *iseseisvat mõtlemist; *sotsiaalseid oskusi, nagu teistega arvestamine ja koostöö.

Tegevuste kavandamine, teemade valik	Lähtutakse: *lapse arengust; *lapse huvidest; *lapse võimetest; *lapse lähiümbrusest; *alushariduse alusväärtustest; *põhimõttest: „lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale“.	*aitab lastel teadmisi sammhaaval laiendada ja süvendada.
Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, läbiviimine, hindamine ja arendamine	Aluseks: *pedagoogiline dokumenteerimine (igapäevane märkamine ja kirja panemine).	Teeb nähtavaks: *tegevuse seotuse õppekavaga; *laste arengus edasiliikumise; *laste õppimise protsessi.
Dokumenteerimine	Tööriist rühmatöötajale: *sõnastatakse eesmärgid; *kavandatakse tegevused; *kavandatakse teemakäsitlus.	Analüüs: *kuidas need on aidanud lastel eesmärke saavutada; *kuidas on toetanud laste kogemusi, tegevusi, arutlusoskust, väljendatud seisukohti ja uusi teadmisi; *aitab paremini märgata laste individuaalseid vajadusi, kavandada arendavaid tegevusi ning toetada iga lapse potentsiaali.
Õppe- ja kasvatustegevuse koht	lähtutakse alati tegevuse eesmärkidest ja laste vajadustest	*aitab muuta õppimise lastele huvitavaks ja tähenduslikuks; *toetab erinevate valdkondade lõimingut (nt: keele, liikumise ja looduse tundmaõppimise ühendamine tervikuks).
Keskkond	Valikul arvestatakse: *milliseid vahendeid vaja; *milline ruum või koht pakub lastele kõige paremaid võimalusi osalemiseks; *tegevuste läbiviimisel teevad koostööd lapsega töötavad täiskasvanud; *eelistatud on võimalikult loomulikku keskkonda.	*lapsed saavad parima võimaliku toe; *kogemused rikastavad laste õpikogemust; *aitavad lastel siduda uusi teadmisi päriseluga.

Õpetaja planeeritud lõimitud õppe- ja kasvatustegevuse orienteeruv kestvus:
/toeks uuele tulijale tegevuste planeerimisel - lapse suutlikkus keskenduda ühele tegevusele/

Hoiurühm	3 – 5 aastased	6 – 7 aastased
10 – 15 min.	Kuni 25 min.	Kuni 35 min.

Päevakava

	Hoiurühm 1,5 – 3 aastased	3 – 5 aastased	6 – 7 aastased
Kogunemine, vaba tegevus, mäng	Alates kell 7.30	Alates kell 7.30	Alates kell 7.30
Hommikueine	8.30	8.40	8.40
Mäng ja tegevused toas ja õues	Alates kell 9.00	Alates kell 9.10	Alates kell 9.10
Lõunasöök	12.10 – 12.40	12.30 – 13.00 12.40 – 13.10	12.50 – 13.20
Vaikse tegevuse aeg, Puhkeaeg,	12.45 – (14.30) 15.00	13.30 – (14.30) 15.00	13.30 – (14.30) 15.00
Mäng ja tegevused toas ja õues, huviringid (aiarühmas)	15.00 – 15.40	15.00 – 15.40	15.00 – 15.40
Õhtuoode	15.40	15.40	15.40
Mäng ja tegevused toas ja õues, huviringid (aiarühmas), kojuminek	16.10 – 18.00	16.10 – 18.00	16.10 – 18.00

5. ÕPI – JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

Õpi- ja kasvukeskkond on last ümbritseva vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna kooslus, milles laps areneb ja õpib.
Koostöös rühmatöötajate, laste ja vanematega loodud turvaline keskkond toetab lapse positiivse enesehinnangu kujunemist ja lapse arenemist iseseisvaks, algatusvõimeliseks ja aktiivseks õppijaks.

5.1. Hoiurühm

Laps õpib vahetu kogemuse kaudu.
Õppe- ja kasvatustegevusi viiakse läbi rühmas, muusika – ja spordisaalis ning lasteaia õuealal, samuti lasteaiaga piirnevas Musumännikus.

Turvalisus ja rutiin	*samad rühmatöötajad; *kindel päevakava, kehtivad väärtuspõhised kokkulepped ja tuttavad tegevused (kindlustunne, etteaimatavus, rahu, õppimiseks vajalik tasakaal).
Emotsionaalne tugi ja	*rühmatöötaja soe ja hooliv suhtumine (alus usalduse tekkimisele, laps saab tunda end väärtuslikuna).

kiindumussuhted	
Mänguline õpe	*lihtsad lastele kättesaadavad mängud, katsetamised (hoiurühma lapse peamine õppimisviis); *üks – ühele, paaris, väikeses grupis; *igapäevased olukorrad (söömine, riietumine, jalutuskäik jms).
Liikumine ja avastamine	Turvaline füüsiline keskkond (eakohaselt sisustatud rühmaruum, spordisaal, lasteaia õueala): *võimalus ronida, roomata, kõndida, katsuda ja uurida (laps õpib oma keha ja maailma tundma liikumise kaudu).
Sotsiaalsed kogemused	*väike hoiurühm; *rahulik kohanemisperiood koos vanemaga ja koostegutsemine rühmatöötajate ja rühmakaaslastega (turvaline õhkkond, kehtivad kokkulepped ja täiskasvanute omavahelised toetavad suhted, positiivne suhtumine ja toetav hoiak aitab lapsel õppida suhtlemist, jagamist ja teiste arvestamist).
Keel ja suhtlus	*igapäevane lapse eale sobiv suhtlemine, käemängud, rütmisalmid, liisusalmid, laulud ja juttude jutustamine (areneb lapse sõnavara ja suhtlemisoskus. Täiskasvanu roll on lapse keelelist arengut teadlikult toetada).
Robootika, digitaalne kokkupuude	*orienteerub tuttavates ruumides; *meisterdab duplo – või legoklotsidest; *seadistab lihtsa käskluse bee-bot põrandarobotiga; *muusika kuulamine, looma häälte ja loodushelide kuulamine; *lihtsate piltide vaatamine (digikeskkonna roll pigem minimaalne ja mänge ja tegevusi toetav).

5.2. Aiarühm

Laps on eakohaselt aktiivne osaleja planeerimises, töö protsessis, analüüsis. Täiskasvanul on lapse arengut toetav roll.

Õppe- ja kasvatustegevusi viiakse läbi rühmas, muusika – ja spordisaalis, ujulas ning lasteaia õuealal, samuti väljaspool lasteaeda.

Turvalisus ja rutiin	*samad rühmatöötajad; *kindel päevakava, kehtivad väärtuspõhised, erinevate osapoolte heaolu arvestavad kokkulepped ja tuttavad tegevused (kindlustunne, etteaimatavus, rahu, õppimiseks vajalik tasakaal).
Suhted	*koostöö lapsevanemaga (regulaarne teineteist austav suhtlus ja ühised kokkulepped aitavad tagada, et lapse kasvamine ja õppimine on järjepidev nii kodus kui ka lasteaias); *heatahtlik ja avatud suhtumine erinevustesse; *lastele võrdsete võimaluste tagamine (rühmatöötaja on lapse arengut toetava õhkkonna looja. See on alus usalduslikule suhtlemisele, laps saab tunda end väärtuslikuna);

Õppimine	*ruumi, tegevuste, õppe ja õppematerjalide paindlik kohandamine; *valikute tegemise ja aktiivse osaluse võimaldamine; *avastamine, katsetamine, vahetu kogemine, koostöö (aiarühma lapse peamine õppimisviis); *üks – ühele, väikeses grupis, kogu rühmaga; *argipäevaolukorrad (lauakombed, riietumine, tualeti kasutamine, hügieen, käitumine rühmas ja väljaspool, viisakus, kaaslasega arvestamine).
Liikumine ja avastamine	Paindlik, lapse arengut toetav, turvaline füüsiline keskkond (eakohaselt sisustatud rühmaruum, spordi- ja muusikasaal, ujula, lasteaia õueala): *lapsele kättesaadavad erinevad vahendid toas ja õues; *võimalus ronida, joosta, tantsida, peitu pugeda, orienteeruda, õppida ujumisoskuseks vajalikke juurde viivaid harjutusi, palli mängida, avastada, uurida (laps õpib oma keha võimekust tajuma vahetu kogemuse kaudu).
Sotsiaalsed kogemused	*kehtivad koostöised kokkulepped rühmas, mis väärtustavad lapse individuaalsust, lapsevanema ja rühmatöötajate heaolu; *mängukaaslastega arvestamine, koostöö tegemine (usaldav, sõbralik, pinge- ja vägivallavaba õhkkond, kehtivad kokkulepped ja täiskasvanute omavahelised toetavad suhted, toetavad lapse kujunemist iseseisvaks, julgeks ja teistega arvestavaks suhtlejaks suhtlemist, jagamist ja teiste arvestamist).
Keel ja suhtlus	*igapäevased vestlused, mõtestatud suhtlemine, lapse individuaalsust arvestav ja lapse arvamust väärtustav tagasiside (areneb lapse sõnavara ja suhtlemisoskus. Täiskasvanu roll on lapse mitmekesist keelelist arengut teadlikult toetada).
Robootika, digitehnoloogia	*laste koostöö toetab sotsialiseerumist, probleemide lahendamise oskust, kaaslasega arvestamist; *laps saab esmased teadmised digiturvalisusest; *lõimitakse erinevatesse valdkondadesse (digivahendite- ja keskkonna roll on rikastada õppe- ja kasvatustegevusi).

6. LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED.

Lapse arengu hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanemaga.

Rühmatöötajad hindavad ja analüüsivad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes.

Hindamise aluseks on hoiurühmas:
lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes.

Hindamise aluseks on aiarühmas:
lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades.

Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades lapse pingutusi, saavutusi ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

Hoiurühmas ja aiarühmas koostavad rühmatöötajad vähemalt kord õppeaastas kevadel (vajadusel rohkem) lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ning vajadusel viivad lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestluse, kus muuhulgas tutvustatakse vanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.

Töötajad:

1) annavad vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
2) vanem esitab seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes;
3) üheskoos arutletakse ja lepitakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

Arenguvestluse tulemused dokumenteeritakse.

Kui lapse areng on ootuspärane ning lapse arengu kirjaliku kokkuvõttega tutvumise järgselt ei pea vanem ning rühmatöötajad arenguvestlust vajalikuks, siis selle läbi viimine ei ole kohustuslik.

Sügisel (sept – okt) kaardistatakse lasteaia lõpetavad lapsed, kes võivad vajada lisatuge.
Kevadel (apr – mai) koostavad rühmatöötajad koolimineva lapse kohta e- keskkonnas ELIIS koolivalmiduskaardi.
Lapsevanem kinnistab kaardi ELIISIS (maikuus) ja annab loa kaardi avalikustamiseks e-kooli keskkonnas.

6.1. Dokumenteerimine

Dokumenteerimine on järjepidev, avatud ja kaasav protsess, mis aitab planeerida, analüüsida tehtut, toetab lapse arengut, koostööd pere ja vajadusel tugispetsialistidega. See on vajalik lapsele parimate õpitingimuste loomiseks.
Planeerimine, fotod, videod, tähelepanekud ja märkmed tegevusest muudavad igapäevase õppimise nähtavaks:
õppe – ja kasvatustegevuse seos õppekavaga;
tegevused;
teemakäsitlus;
kokkuvõte eesmärkide saavutamisest;
kogemused;
lapse arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised.

Dokumenteerimine		
e- keskkond ELIIS	*eesmärgid; *planeerimine (päev, nädal, projekt); *ülevaade laste päevast kirjas ja pildis; *õpetaja märkamised, tähelepanekud;	Õpetaja fikseeritud märkamised ja tähelepanekud on olulised planeerimisel, järgmise etapi eesmärgi seadmisel. Vajaduspõhiselt aluseks koostöös: *lapsevanemaga; *tugispetsialistidega;

	*koolivalmiduskaart (lasteaeda lõpetav laps).	*STHK juhtumi algatamiseks.
Lapse kasvumapp	*Lapse olulised märkamised ja tegevused; *lapse looming; *joonistustest (kooli minevale lapsele); *arengu hindamise tabel (aiarühm); *eeldatavad tulemused üldoskustes (hoiurühm); *lapsevanemaga arenguvestluse kokkuvõte ja edasised sammud).	Lapse arengu ajajoon.
Õpetaja töölaual	*Õppeaasta tegevuskava (august – sept); *päeva planeerimine (igapäevane); *õpetaja eneseanalüüs (tegevuse järgselt); *lapse arengu jälgimine - märkmed (õppeaasta); *poolaasta kokkuvõte (jaanuarikuu); *lapse arengu hindamise tabel (aiarühm, teine p/a); *lapse eeldatavad üldoskused (hoiurühm, teine p/a); *kokkuvõte arenguvestlusest lapsevanemaga (teine p/a); *joonistustest (kooli minevale lapsele, teine p/a); *õppeaasta ülevaade (maikuu).	Õpetaja märkamised, tähelepanekud ja eneseanalüüs võimaldavad viia sisse muutusi kavandatavates tegevustes, rühma keskkonnas, suhtlemisel töökaaslaste ja lapsevanematega. Lapse arengu jälgimine ja fikseerimine loob selge ülevaate lapse edusammudest ja toevajadustest. Samuti edasistest tegevustest lapse eduelamuse tagamisel. Arenguvestluse kokkuvõttes välja toodud kokkulepped on aluseks edasistele planeeritavatele tegevustele ja koostööle perega.

6.2. Meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks

Vaatlus	Võimaldab koguda teavet lapse käitumise kohta, mida soovime parendada, nt kuidas laps talub rutiini, milliseid vahendeid/materjale kasutab, kuidas laps kaaslastega ja täiskasvanutega suhtleb, milline on lapse keelekasutus, kuidas laps liigub, kas lapse tuju ja temperament on püsivad või muutlikud, milliseid rolle võtab laps rühmas, kas laps vajab rühma elus osalemiseks lisatuge.
Vestlus	Eesmärk on lapse mõtlemisprotsessist rohkem teada saada.
Arengumapp	Mapp õpetab last vanemaks saades oma tööd esitlema ja tutvustama. *igal tööl kuupäev ja aastaarv, mis lapse arengut ajaliselt näitab;

	*lapse kirjeldus, miks just need tööd (joonistused, kirjutatud sõnad ja numbrid, näited keelekasutusest (erilised sõnad, mida laps on kasutanud mõne mõtte või idee väljendamiseks); *töötaja kirjeldus, kuidas laps õpib; *lapse vestluste talletused.
Küsitlus / intervjuu	Lapse arvamused ja mõtted, eneseväljendusoskus/võimekus, küsimuse mõistmine.
Üldoskuste hindamisleht lastehoius	Lapse arengu jälgimise fikseerimine igapäevaelus ja üldoskustes on oluline, et näha arengut kui edasiminekut või toetada vajadusel selle edaspidist jätkumist.
Lapse arengu hindamise tabel lasteaias	Lapse arengu jälgimise fikseerimine erinevates valdkondades on oluline, et näha arengut kui edasiminekut või toetada vajadusel selle edaspidist jätkumist.
Joonistamistest (koolieelse lapsele)	Hindab lapse tähelepanu ja kuulamisoskust, juhise järgimist, valdkonnapõhiseid teadmisi, oskust orienteeruda tasapinnal ja ka sotsiaalseid oskusi - nt seda, kuidas laps rühmatingimustes töötab.
Koolivalmiduskaart (koolieelse lapsele)	Kaart kajastab lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemusi ning on sillaks sujuval üleminekul lasteaiast kooli.

6.3. Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

Lapse arengu toetamise vundamendiks on vanemate, rühmatöötajate ja tugiteenust pakkuvate spetsialistide koostöö.
Meie töö aluseks on lasteaia õppekava, rühma tegevuskava ja sellest lähtuvalt koostatud lapse arengunäitajad.
Rühmatöötajad koostöös Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse tugispetsialistidega selgitavad välja, kas ja missuguseid muudatusi või kohandusi on vaja teha lapse arengu toetamiseks lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm).

Lasteaia võimalused	
Lasteaia territoorium ja ümbritsev mets	võimaldavad pakkuda ea – ja võimetekohast tegevust.
Lasteaia hoone	majja on võimalik liikuda kaldteed pidi. 0 korruselt saab liikuda liftiga soovitud korrusele. 1. korrusel on invatualettruum. Treppidele on paigutatud kahel tasandil käsipuud.
2 toaga rühmaruumid	rühmameeskond koostöös STHK ennetusspetsialistiga saavad mängu – ja õpikeskkonnas sisse viia vajalikud muudatused rühmaruumide kujundamisel ja vahendite kasutuses. Vajadusel saab lapsega teha nii individuaalset tööd kui tööd väikeses grupis. Kaks rühmamööblis asetsevat pesa võimaldavad soovi korral eraldumist.
Bassein	koostöös STHK füsioterapeudi ja liikumisõpetajaga on võimalik viia sisse vajalikud muudatused vahendite kasutuses ja harjutuste varieerimisel tegevuses. Ujula korrusele on võimalik liikuda liftiga.
Spordisaal	koostöös STHK füsioterapeudi ja liikumisõpetajaga on võimalik viia sisse vajalikud muudatused vahendite kasutuses ja harjutuste

	varieerimisel tegevuses. Spordisaali korrusele on võimalik liikuda liftiga.
Muusikasaal	koostöös muusikaõpetaja on võimalik kohandada lapse kaasamist.
Köök	koostöös vanemate, rühmatöötajate ja köögipersonaliga on võimalik kohandada lapse tervise eripäradest tulenevalt toidumenüüd.
logopeedituba	võimalus tegeleda lapse / lastega nii individuaalselt kui väikeses grupis.
harmooniatuba	võimalus tegeleda lapse / lastega nii individuaalselt kui väikeses grupis.

Koostöövõrgustik	
Vajaduspõhine varane sekkumine lastehoius. Vajaliku toe tagamine lasteaias.	Lasteaias kohapeal töötavad STHK tugispetsialistid (logopeed, eripedagoog, sotsiaalpedagoog) vaatlevad ja kaardistavad igal sügisel (august – september) lapsi rühmades. Kui selgub, et laps vajab edaspidi ühe või teise spetsialisti tuge, siis võtab see spetsialist vanemaga ühendust ja selgitab teenuse vajadust.
	Rühma töötajad jälgivad laste arengut, toimetulekut ja käitumist ning teevad märkmeid lapse arengu kohta kogu õppeaasta jooksul.
	Rühmatöötajad esitavad AEVKO-le ja majas töötavatele tugispetsialistidele märkmed täiendava toevajadusega lapse / laste osas kogu õppeaasta jooksul.
	Kui ilmneb lapse andekus, pakuvad töötajad ja /või spetsialistid talle lasteaias vajadusel lisajuhendamist.
	AEVKO ja tugispetsialistide ümarlaud toevajadustega laste kaardistamisest ja edasise töö planeerimiseks toimub oktoobrikuu algul.
	Kui laps vajab edaspidi mitme tugispetsialisti teenust ning kohandusi, kutsub AEVKO kokku lasteaia tugimeeskonna ja rühmameeskonna, et läbi arutada tähelepanekud ja edasised tegevused.
	AEVKO selgitab koostöös töötajatega välja lapse arengut ja õpet takistavad asjaolud ja vastavalt vajadusele kaasab STHK ennetusspetsialisti või füsioterapeudi.
	Sügisel (oktoobris – novembris) kaardistatakse koostöös juhtumikorraldajaga võimalikud toevajadusega koolieelikud ja tehakse plaanid edaspidiseks tegevuseks.
	AEVKO, tugimeeskonna ja rühmatöötajate ümarlaud jaanuarikuus (mis tehtud – mis teoksil).
	Juhul, kui laps vajab ka teiste valdkondade teenuseid, teavitatakse vanemat, rühmatöötajad täidavad koos AEVKO-ga juhtumialgatamise vormi ja AEVKO kaasab Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse juhtumikorraldaja.
	Lapse arengu toetamiseks toimuvad edaspidi regulaarsed ümarlauad lapsevanema, juhtumikorraldaja, rühmatöötaja, AEVKO ja tugispetsialistide osavõtul.
	Juhtumikorraldaja suunab vanema nõusolekul vajadusel lapse uuringutele Tallinnasse, vastuvõtule Rajaleidjasse või STHK-s töötavate spetsialistide juurde, et tagada lapsele parimad võimalused

	eduelamuseks arengus.
	Kevadel (maikuus) toimuvad osapoolte ümarlauad kokkuvõtete ja edasiste plaanide tegemiseks.

Eesti keele oskuse toetamisel ja õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse lapse arengutaset ning vanust.

Eesmärgid:
1. Laps õpib eakaaslaste keskel kuulama ja tajuma eesti keele kõla
2. Tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ja lihtsamatest väljenditest
3. Tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu.
4. Lapsel kujuneb turvalise käitumise harjumus ja soov tegutseda koos eakaaslastega.
5. Laps julgeb ja tahab suhelda tuttavates situatsioonides kasutades õpitud eestikeelseid sõnu.

Lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keeles õppimise võimalus ja eesti keele õpe. Keeleõppe vahenditeks on kõnearendusteemad, mida kasutatakse sõnavara edasi arendamiseks. Näitmaterjalid ja õppevahendid aitavad seda teha lapsest lähtuvalt ja loominguliselt. Kasutatakse erinevate meelte kaasamist ja näitlikustamist: miimika, kehakeel, žestid, intonatsioon. Vestlusteemade valimisel lähtutakse lapse kogemustest, huvist.
Rühma meeskond ja kaaslased säilitavad lapse enesevääriku ning osutavad vigadele delikaatselt, sõna või fraasi korrektsena korrates.

/kujutis: allikas internet/

Laps omandab eesti keele:
1. Lõimitud tegevuste ja projektõppe kaudu.
2. Keelekümbluse kaudu.
3. Igapäevategevuste ning suhtlemise kaudu.

7. LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

7.1. KOLMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED (HOIURÜHM) /hoiurühmatöötajale toeks õppeaasta planeerimisel: lisa 1.1. kolmeaastase lapse arengu hindamise tabel/	
Mänguoskused	Laps: 1. suudab väikeses grupis lühiajaliselt mängule keskenduda; 2. kasutab mängudes realistlikke ja asendusmänguasju (s.h. põrandarobot), küsib vajadusel abi; 3. jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut; 4. sooritab üksteisele järgnevaid lihtsamaid mängulisi toiminguid; 5. kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga; 6. suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu; suudab jälgida lihtsamaid mängureegleid;
Tunnetus - ja õpioskused	Laps: 1. tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega; 2. suudab huvipakkuvale tegevusele lühiajaliselt keskenduda; 3. mõistab lihtsamat kõnet; 4. valdab eneseväljenduseks sobivat sõnavara; 5. väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses; 6. suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele; 7. leiab võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid jooni; 8. rühmitab objekte ühe tunnuse alusel; 9. suudab jälgida lihtsat juhist; oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna. 10. valib tuttava digiseadme, täidab samm – sammulist juhist ning kasutab vahendit heaperemehelikult.
Sotsiaalsed oskused	Laps: 1. oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada; 2. on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada; 3. osaleb täiskasvanuga ühistegevustes; 4. saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest; 5. loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos; 6. jagab mõnikord asju ka teistega; 7. algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust; oskab väljendada oma vajadusi ja soove; 8. teeb digivahendit kasutades täiskasvanuga ja rühmakaaslasega koostööd.
Eneseregulatsiooni-oskused	Laps: 1. tuleb toime vanematest eemalolekuga; 2. tuleb toime ühelt tegevuselt üleminekuga; 3. suudab lühikest aega soovitut edasi lükata ja oma käitumist pidurdada; 4. suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega; 5. saab suuremas osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega; 6. Kasutab digivahendit heaperemehelikult ja peab kinni kokkulepitud reeglitest. 7. paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma

	kohale.

7.2. KUUE – KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED	
Mänguoskused	Laps: 1. suudab mängule keskenduda; 2. kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid; 3. rakendab mängudes oma kogemusi, teadmisi ja oskusi; 4. keskendub mängule, valib tuttava seadme, küsib kaaslaselt salvestamiseks luba, loob digisisu (foto, video, animatsioon); 5. algatab mänge ja arendab mängude sisu; 6. täidab mängudes erinevaid rolle; 7. suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele; 8. järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada.
Tunnetus - ja õpioskused	Laps: 1. suudab õppimisele kuni 30 minutit keskenduda; 2. saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi; 3. suudab täita kahe - kolmeosalist igapäevajuhist või korraldust; esitab õppe - ja kasvatustegevuste käigus küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada; 4. otsib infot digikeskkonnas koos täiskasvanuga, mõistab digiohte, kasutab seadet heaperemehelikult; 5. rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel; 6. saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna; 7. kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; 8. kasutab sobivaid digivahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.
Sotsiaalsed oskused	Laps: 1. tahab ja julgeb suhelda, tunneb huvi teiste vastu ja loob sõprussuhteid; 2. püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses; 3. oskab teha kaaslastega koostööd, osutab ja küsib vajadusel abi; 4. teeb digivahendit kasutades koostööd rühmakaaslasega, teab, kuidas käituda videokõnes, väljendab arvamust, kuulab teisi; 5. teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ja mõistab oma käitumise tagajärgi; 6. järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme; 7. mõistab, et inimesed võivad olla erinevad; 8. osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides; 9. suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.
Eneseregulatsiooni-	Laps:

oskused	1. suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada; 2. kavandab, algatab ja korraldab mänge ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni; 3. avab ja sulgeb rakendusi ja seadmeid, suhtleb digiseadme abil, teab, et teiste sisu ei tohi jagada, kasutab täiskasvanu toel rahunemist soodustavat digisisu; 4. suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda; 5. oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ja muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele; 6. saab hakkama eneseteenindamisega, kasutab vahendeid heaperemehelikult, koristab enda järelt ja tal on kujunenud esmased tööharjumused; 7. kasutab vajadusel vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.

8. KUUE – KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED

/rühmatöötajale toeks õppeaasta planeerimisel:
lisa 1.2. kuue – kuni seitsmeaastase lapse arengu hindamise tabel/

Valdkond ***Mina ja keskkond***
1. oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid; 2. oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest; 3. oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone; 4. oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid; 5. oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi; 6. saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid; 7. oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda; 8. oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida; 9. oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist; 10. oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid; 11. märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt; 12. tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust; 13. oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites; 14. oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest; 15. oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega; 16. oskab liikluses ohutult käituda; 17. oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks

need on olulised tervisehoidmisel; 18. oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel; 19. oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine; 20. oskab selgitada raha otstarvet; 21. teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas; 22. oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robootikaseadmeid.
Valdkond *Keel ja kõne*
1. tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga; 2. saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida; 3. oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda; 4. oskab jutustada pildi, kuuldud teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid; 5. kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid; 6. valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada; 7. oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid; 8. tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu; 9. oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega; 10) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.
eesti keelt teise keelena kõnelev laps:
1. mõistab tuttaval teemal ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet; 2. tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes; 3. saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud, ja toimib vastavalt; 4. saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires; 5. kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid; 6. suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu; 7. tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu; 8. oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega; 9. teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.
Valdkond *Matemaatika*
1. oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust; 2. oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*; 3. oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;

4. oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke + , –, =;
5. oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
6. oskab järjestada kuni viite eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
7. oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*;
8. orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal; 9) oskab määrata kellaaega täistundides;
9. oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaaegu õiges järjestuses;
10. oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
11. teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
12. oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
13. tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;
14. märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

Valdkond *Kunst*

1. oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;
2. oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;
3. kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;
4. oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;
5. oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;
6. vaatleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;
7. kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
8. oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

Valdkond *Muusika*

1. oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;
2. suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
3. eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
4. oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;
5. oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;
6. oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
7. oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

Valdkond *Liikumine*

1. suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;
2. peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;
3. sooritab põhiliikumisi pingevabalt nii, et liigutused on koordineeritud;
4. oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;

5. suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel; 6. oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata; 7. oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi; 8. oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga; 9. oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid; 10. oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mänge; 11. oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

Alus: Alushariduse riiklik õppekava 2025

9. KOOSTÖÖ PEREGA

LASTEHOID LASTEAED	**Vanematel ja lasteaial on lapse alushariduse omandamise toetamisel ühine vastutus.** **Vanemad ning rühmatöötajad teevad koostööd lapse arengu ja tervise toetamiseks. Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.**
	Lapse heaolu tagamiseks on oluline, et vanemad esitavad lasteaiale enda kontaktandmed ja teavitavad nende muutumisest.
	Vanemaid teavitatakse õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtetest (4. peatükk) ning alushariduse alusväärtustest (3. peatükk)
	Vanemaid kaasatakse võimalusel õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisesse ja läbiviimisesse.
	Vanemad teavitavad lasteaeda lapse toevajadusest, tervisega seotud toitumise eripäradest ja on valmis vajadusel tegema koostööd rühmatöötajate, köögipersonali ja tugispetsialistidega.
	Rühmatöötajad ning vanemad vahetavad regulaarselt infot lapse arengust, õppimisest ja tervisest.
	Vanemad on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse. On oluline, et kokkulepped kehtivad. **Mure või küsimuste korral esmane kontakt on rühmapersonal. Vajadusel lasteaia juhtkond.**
	Rühmatöötajad koostöös tugiteenuste koordineerijaga (AEVKO) ja STHK tugispetsialistiga loovad vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes.

1. Kontakti hoidmine rühmatöötajate ja lapsevanema vahel:
   1.1. igapäevased vajaduspõhised vestlused lapse päevast ja sellega kaasnevast;
   1.2. info vahetamine rühmatelefoni vahendusel;
   1.3. ELIIS – keskkonna vahendusel päevakirjelduse ja fotode jagamine, nädala tegevustega tutvumine, toidumenüü ülevaade, puudumistest teavitamine.
2. Ühised tegemised perega:
   2.1. lasteaia, rühma ja töötajatega tutvumine (esmakordselt lasteaiateed alustades);
   2.2. vanavanemate meelespidamine septembris;
   2.3. isaga toimetamine novembris;
   2.4. jõuluhommik hoiurühmas (sõltub laste kohanemisest, kas vanematega või ilma, rühma töötajad hoiavad kontakti)
   jõulupidu;
   2.5. vanavanematele tänukontsert;
   2.6. lasteaia juubelisünnipäeva tähistamine;
   2.7. emade pidu;
   2.8. koolieelikute lõpupidu.
3. Lastevanemate koosolek rühmas sügisel (sept.) ja koolieelikute vanemate koosolek kevadel (märts – apr.) lasteaia lõpetamisega seoses.
4. Rühma esindaja osalemine hoolekogutöös.
5. Vajadusel vestlused spetsialistidega (STHK logopeed, eripedagoog, sotsiaalpedagoog).
6. Avatud tegevused rühmas tutvustamaks lapse igapäevaelu lasteaias.
7. Lapse arengu vestlus (vajaduspõhiselt).
8. Koolituste pakkumised huvitatud lapsevanemale õppeaasta jooksul.

/kujutis: allikas internet/

10. TRADITSIOONILISED ÜRITUSED

1. Teadmiste päev – 1.september.
2. Koolivaheaegadel basseinis mängupäevad.
3. "Tere sügis" (mängu ja õppimist täis päev lasteaia lähiümbruses, sügisandide näitus rühmades).
4. Vanavanemate meeles pidamine vanavanemate päeval.
5. Osalemine üle-eestilisel spordinädalal (spordipäev, rattapäev, matkapäev, orienteerumine).
6. 6-7a osalemine RMK projektis "Mis on söödav, mitte söödav sügises metsas?" Mändjalas.
7. Leivanädal (oktoobri algus).
8. Õpetajate päeva tähistamine.
9. Koolieelikutele Päästeametiga koostöös "Tulest targem" teavituspäev.
10. Isadepäev.
11. Rühmade pildistamine.
12. Mardipäev rühmades.
13. Koolieelikute kadritrall majas.
14. 26.nov Saaremaa Spordiliiduga koostöös Kodanikupäeva helkurikõnd ja Tuulte Roosi helkuripuu ehtimine.
15. Advendiaeg – päkapikud piiluvad metsa all, õpetajate lavastus lastele I advendi hommikuks.
16. Personaliga koos olemise hetk.
17. Vanavanemate tänukontsert.
18. Jõulud (perepeod rühmades).
19. Vastlad.
20. Vabariigi aastapäev (kiluleiva tegemine rühmades)
21. 1. aprill – lõbus päev rühmades.
22. Lasteaia sünnipäev (küpsisetordi tegemine rühmades, tööjuubilaride tänamine).
23. Kevadpühade tähistamine.
24. Emadepäeva tähistamine rühmades.
25. Kevadine spordipäev.
26. Koolieelikute osalemine valla lasteaedade spordipäeval linna staadionil.
27. Koolieelikute ujumine Asa Spa suures basseinis.
28. Veeohutuse päev lasteaia basseinis koolieelikutele.
30. Lasteaia lõpupidu.

11. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

- Õppekava koostamisest ja uuendamisest võtavad osa õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad.
- Õppekava kinnitab direktor, kuulates ära hoolekogu arvamuse.
- Õppekava avalikustatakse lasteaia veebilehel.
- Õppekava vaadatakse üle vähemalt 1 kord õppeaastas.

…kp…k…a	Õppekavasse on sisse viidud järgmised muudatused:

LISAD

1. Lapse arengu hindamise tabelid

1.1. kolmeaastase lapse arengu hindamise tabel / hoiurühmatöötajale toeks õppeaasta planeerimisel;

1.2. kuue – kuni seitsmeaastase lapse arengu hindamise tabel.

2. Lapse arengu mapp (sisu kirjeldus).
3. Lapse koolivalmiduskaart.

1. Lapse arengu hindamise tabelid

1.1. Kolmeaastase lapse arengu hindamise tabel / hoiurühmatöötajale toeks õppeaasta planeerimisel

Lapse nimi: Sünniaeg: Hindamise kuupäev:

Hindamise skaala: - ei oska; v vajab abi / suunamist; + kujunenud oskus

Valdkond	Lapse arengu eeldatavad tulemused		Selgitused / märkused
KEEL JA KÕNE	Suhtleb nii täiskasvanute kui eakaaslastega.		
	Mõistab ning kasutab kõnes tegu-, arv- ja asesõnu.		
	Saab aru küsimustest ning oskab neile vastata.		
	Kasutab enamasti 3-5 sõnalist lauset.		
	Kasutab endast rääkides sõna „mina“.		
	Kuulab meelsasti lühikesi jutukesi.		
	Hääldab õigesti enamikku häälikuid (eranditeks: r, s, k, ü, ö)		
	Keerab ükshaaval raamatus lehti, vaatab pilte ja nimetab endale olulisi esemeid.		
MATEMAATIKA	Loendab „3“ piires ja vastab küsimusele „mitu on?“		
	Leiab samasuguse eseme ning rühmitab nii värvi, kuju kui suuruse alusel.		
	Matkib mängus „öö“ ja „päeva“ tähendust. (nt: öösel nukk magab, päeval nukk mängib)		
	Paigutab esemeid inimese või eseme suhtes üles – alla, ette – taha.		
KUNST	Tunneb punast, kollast, sinist, rohelist värvi.		
	Rebib paberiribast tükke.		
	Juhendamisel rullib, veeretab, muljub, näpistab voolimismassi.		
	Tõmbab iseseisvalt joonistusvahendiga jooni, teeb täppe, püsides. paberil.		
	Meelde tuletamisel hoiab õigesti pliiatsit, pintslit.		
MUUSIKA	Laulab kaasa üksikuid silpe, sõnu, laululõike.		
	Mängib kaasa lihtsamat rütmi muusika kuulamisel, liikumisel, laulmisel kehapillil, kõlapulkadel, marakal.		
	Liigub täiskasvanu juhendamisel (kõnd – jooks, koputab jalaga, keerutab paarilisega).		
LIIKUMINE	Kõnnib trepil vahelduvsammuga.		
	Kõnnib nii edaspidi kui tagurpidi.		
	Lööb jalaga palli.		
	Hüppab kahel jalal.		
ROBOOTIKA	Orienteerub tuttavates ruumides.		
	Meisterdab duplo ja /või lego- ning muudest klotsidest.		
	Seadistab õpetaja juhendamisel põrandarobotile (nt Bee – ja/või Blue-Bot) liigutamiseks lihtsaid käsklusi.		
ÜLDOSKUSED	Tahab ise oma asjadega hakkama saada. („mina ise“).		
	Riietub täiskasvanu juhendamisel enamasti ise.		
	Aitab laua katmisel ja mänguasjade koristamisel.		
	Käib iseseisvalt potil.		
	Sööb iseseisvalt kahvliga, lusikaga ja kallab tassi vett enamasti äpardusteta.		
	On nõus loovutama natukeseks ajaks enda asju.		
	Paneb kokku lihtsa pusle.		
	Mängib meelsasti teise lapse kõrval, harva ka koos.		
	Suudab jälgida lihtsamaid mängureegleid.		
	Tuleb täiskasvanu toel toime tugevate tunnetega.		
LIIKLUS	Arvestab õuealal liikudes teiste lastega.		
	Muudab õpetaja juhendamisel kõndimisel ja jooksmisel suunda.		
	Osaleb lihtsate reeglitega liikumismängudes.		
	Reageerib märguandele „stopp“, „seis“ vms.		
	Oskab liiklusteemalise pildi järgi nimetada tegevusi ja kirjeldada (auto sõidab, pikk tee jms).		

1.2. Kuue – kuni seitsmeaastase lapse arengu hindamise tabel

Lapse nimi: Sünniaeg: Hindamise kuupäev:

Hindamise skaala: - ei oska; v vajab abi / suunamist; + kujunenud oskus

Valdkond	**Lapse arengu eeldatavad tulemused**		**Selgitused / märkused**
KEEL JA KÕNE	Tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel.		
	Saab aru kuuldu sisust ja reageerib sobivalt.		
	Suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda.		
	Jutustab pildi, kuuldud teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu, olulisemad detailid ja vahendab ka tundeid.		
	Kasutab kõnes liitlauseid.		
	Kasutab kõnes käände- ja pöördevorme ainsuses ja mitmuses.		
	Valdab suhtlemiseks piisavalt sõnavara.		
	Hääldab kõnes õigesti kõiki emakeele häälikuid.		
	Veerib kokku 1-2 silbilisi sõnu.		
	Vaatab raamatuid ja kirjeldab pilte. Annab edasi tuttav jutu sisu.		
	Tunneb trükitähti ning oskab kirjutada oma nime, lihtsamaid sõnu.		
	Teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.		
MATEMAATIKA	Määrab esemete hulga ühise tunnuse alusel ning võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt.		
	Teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab arvude 1-12 järjestust.		
	Tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada.		
	Liidab ja lahutab „5“ piires ning tunneb märke +, -, =		
	Koostab kahe eseme hulga järgi matemaatilisi jutukesi.		
	Järjestab kuni 5 eset suuruse järgi.		
	Rühmitab nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi.		
	Kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil.		
	Nimetab nädalapäevi, kuid, aastaaegu.		
	Oskab öelda kella täistundides.		
	Mõõdab eseme pikkust (samm, pulk, nöör vms)		
	Tunneb raha – ja mõõtühikuid (euro, sent, m, l, kg) ja teab, kuidas ning kus neid kasutatakse.		
	Tunneb ning kirjeldab ringi, kolmnurka, ristkülikut, ruutu, kera ja kuupi.		
	Teab enda sünnikuud ja -päeva.		
	Tunneb paremat ja vasakut kätt.		
KUNST	Segab värvidest tumedamaid – heledamaid toone.		
	Kasutab enda töö loomisel erinevaid vahendeid ning oskab rääkida nende otstarbest.		
	Rebib ja lõikab paberist lihtsamaid kujundeid.		
	Voolib õõnesvorme ja mitmest osast koosnevat kujundeid, silub ühenduskohad, kaunistab mustriga.		
	Kasutab materjale säästlikult ja otstarbekalt.		
	Teostab töö puhtalt, korrektselt tausta / paberit rikkumata.		
	Tööd vaadates märkab värve, detaile, kaugust, meeleolu.		
MUUSIKA	Laulab ilmekalt loomuliku häälega.		
	Laulab peast õpitud rahva – ja lastelaule ja esitab neid rühmas.		
	Kuulatud muusika iseloomustamisel kasutab eakohast sõnavara.		
	Eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu.		
	Mängib eakohastel rütmi – ja meloodiapillidel.		
	Osaleb lastepilli ansambli mängus.		
	Liigub ja tantsib sünkroonis teistega.		
	Kasutab hüpaksammu, otse – ja külggaloppi.		
	Kõnnib, jookseb, muudab suunda ja reageerib muusika tempo muutustele.		
LIIKUMINE Sh ujumine	Valitseb enda keha, hoiab rühti ja säilitab tasakaalu.		
	Oskab põlvetõste – ja sääretõstejooksu, hüpaksammu.		
	Hüpleb harki-kokku, galoppi, harki – risti ja oskab käärishüplemist.		
	Hüppab hüppenööriga.		
	Hüppab keksu.		
	Oskab „pallikooli“ elemente (viskab, püüab, põrgatab jms).		
	Nimetab mõnd spordiala ja Eesti tuntumaid sportlasi.		
	Rullib, teeb turiseisu, kukerpalli, silda.		
	Oskab käsitleda rõngast – pöörded ümber kere ja käe, veerema panemine, pöörlema panemine.		

	Ronib varbseinal (üles, alla, kõrvale, ringi pööramine, ripub)		
	Osaleb spordiüritustel (spordipäev, erinevad jooksuüritused)		
	Peseb ja riietub iseseisvalt.		
	Sukeldub.		
	Hõljub kõhuli / selili ilma abivahendita.		
	Libiseb torult /seina tõukest noolena vette.		
	Hingab vette välja.		
	Ujub kõhuli (selili) krooli.		
ROBOOTIKA	Arvestab kaaslasega ja tegutseb meeskonnas.		
	Kasutab loogilist ja loovat mõtlemist, probleemi lahendamisoskust.		
	Loob legodest/magnetklotsidest lihtsamaid mudeleid ja süsteeme.		
	Programmeerib Bee- ja/või Blue – Boti jm sarnased robootikaseadmed		
	Leiab täiskasvanu abiga arvutist sobiva mängu, video.		
	Järgib kokkulepitud reegleid ja mõistab digihügieeni vajalikkust.		
	Teeb nutiseadmega foto ja lühikese video.		
	Oskab vastata telefonile ja vajadusel helistada.		
ÜLDOSKUSED	Tuleb toime eneseteenindamisel ja suhtub enda asjadesse heaperemehelikult.		
	Kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid.		
	Keskendub tegevusele kuni pool tundi.		
	Tuleb toime enda emotsioonidega ning arvestab kaaslaste ja täiskasvanutega.		
	Selgitab ja järgib mängudes reegleid.		
	Paneb kinni ja teeb lahti luku, nööbid, trukid, paelad.		
	Avab ja sulgeb ukse võtmega, „liblikaga“, riiviga, haagiga vms.		
	Teab kodust aadressi ja vähemalt ühe vanema telefoniumbrit.		
	Tuleb enamasti toime keeruliste olukordade lahendamisega.		
	Mõistab, et kõik inimesed ei ole head, kuid sellest hoolimata ei pea kõiki inimesi kartma.		
	Teab ja nimetab enamikku kehaosi.		
	Saab aru elukaarest: sünd, noor inimene, vana inimene, surm.		
	Peseb meeldetuletusel näo ja käed pärast aktiivset liikumistegevust.		
	Mängib kaardi, ehitus – ja lauamänge, paneb kokku puslesid.		
	Järgib kokkulepitud reegleid ja käitub korrektselt söögilauas, tegevusi tehes, lasteaia õuealal ja tänaval liigeldes / õppekäigul..		
LIIKLUS	Mängib peatuste ja ülesannetega jooksumänge.		
	Rivistub iseseisvalt liigse kärata viirgu, kolonni.		
	Teab mõne liiklusmärgi tähendust jalakäijatele, sõidukitele, jalgratturile.		
	Teab hädaabi numbrit.		
	On tutvunud alarmsõidukite tööga.		
	Saab aru tähendustest parem pool, vasak pool, stopp, seis.		
	Teab ja oskab täiskasvanu suunamisel selgitada reguleeritud ja reguleerimata ülekäigu erinevusi.		
	Oskab määrata lasteaia asukoha kaardil.		
	Oskab täiskasvanu ja rühmakaaslastega ohutult liigelda õppekäikudel ja lasteaeda ümbritsevas liikluskeskkonnas		

2. Lapse arengu mapp (sisu kirjeldus)

1.Üldinfo	•Lapse nimi, sünniaeg, rühm. •Õppeaasta, rühma töötajad.
2. Lapse eneseväljendused	•Vestlused, tsitaadid, intervjuud lapsega tema huvidest, tunnetest, saavutustest.
3.Lapse looming ja tööd	•Joonistused, meisterdused, kollaažid, fotod mängudest ja tegevustest. •Märkmed selle kohta, mida laps töö kohta ise ütles (nt „see on mu emme, ta on õues..“).
4. Arengu ülevaated	*Õpetaja vaatluspõhised märkmed lapse arengust eri valdkondades: keeleline, tunnetuslik, motoorne, sotsiaalne ja emotsionaalne areng. •Kord kvartalis või teema/projekti lõpus koostatud lühiülevaated. Arengu hindamise tabel / hoiurühmas eeldatavad üldoskused koolivalmiduskaart
5.Lapsevanema tagasiside	•Arenguvestluse kokkuvõtted ja vanema kommentaarid. Arenguvestluse põhi ja kokkuvõtte koht, allkirja koht •Soovitused kodu ja lasteaia koostööks.
1.Lapsega tegelevate täiskasvanute kavandatud edasised tegevused	•Millele tuleks edaspidi tähelepanu pöörata. •Soovitused lapse individuaalse arengu toetamiseks tugispetsialistide osa ka.

3. Lapse koolivalmiduskaart

KOOLIVALMIDUSKAA RT	NR
1.ÜLDANDMED	
Nimi / sünniaeg	
Lasteaed / rühm	
Lasteaias osalemise ajavahemik	
Kodune keel / keeled	
Käelisus	
2.LAPSE ARENGUTULEMUSED ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONDADES	
Mina ja keskkond	
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitused	
Keel ja kõne / eesti keel kui teine keel	
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitused	
Matemaatika	
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitused	
Muusika, liikumine, kunst	
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitused	
3.LAPSE ARENGUTULEMUSED ÜLDOSKUSTES	
Mänguoskused	
Sotsiaalsed oskused	
Eneseregulatsioon	
Tunnetus - ja õpioskused	
4.LASTEAIAS RAKENDATUD TUGITEENUSED	
5.LAPSE HUVID, MEELISTEGEVUSED	
6.KOKKUVÕTE LAPSE KOOLIVALMIDUSEST	
7.PERE TÄHELEPANEKUD, SOOVID, ETTEPANEKUD	
Kinnitatud …kp…k…a Direktori käskkiri nr	